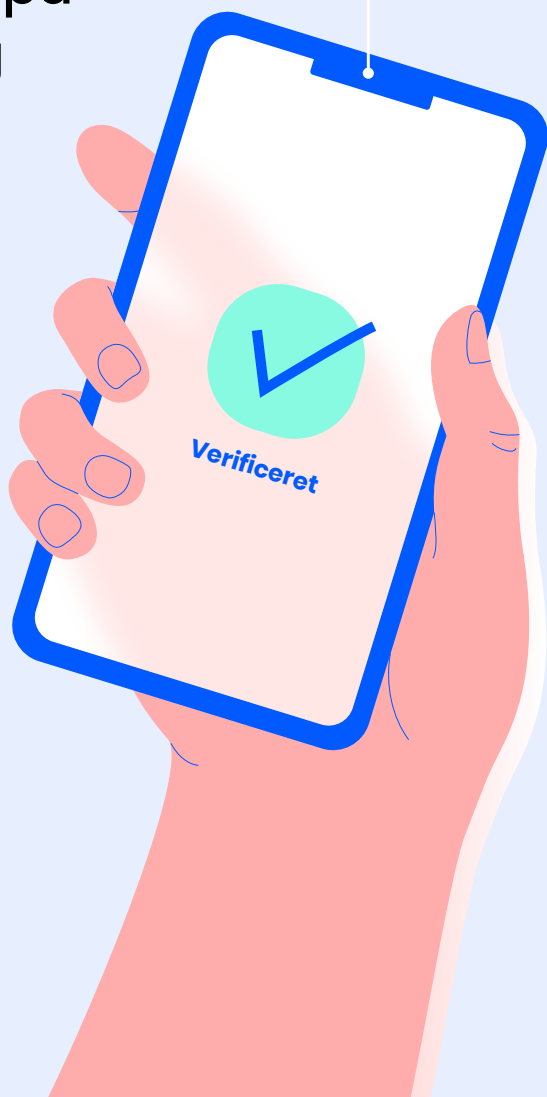




# Hvor går (alders) grænsen?

Dataetiske perspektiver på  
digital aldersverificering





## Dataetisk Råd

København 2025.

Dataetisk Råd er en offentlig myndighed, som rådgiver om dataetiske udfordringer ved nye digitale teknologier.

Læs mere på [dataetiskraad.dk](https://dataetiskraad.dk)

Arbejdet med denne udgivelse har i rådet været forankret i en referencegruppe bestående af:

- Camilla Gregersen,
- Christiane Vejøl,
- Eva Flyvholm,
- Mikkel Flyverbom.

Projektet er udarbejdet med sekretariatsbistand fra projektlederne:

- Bergliot Borg Christensen,
- Sofie Ozanne.

Layout og illustrationer ved Grobowski.

# Indholdsfortegnelse

<b>Forord</b>	<b>6</b>
<b>Dataetisk Råds anbefalinger</b>	<b>7</b>
<b>Anbefaling 1</b> Sammenhæng mellem mål og midler	8
<b>Anbefaling 2</b> Privatlivets fred skal sikres	10
<b>Anbefaling 3</b> Grænser og afgørelser om indhold skal være demokratiske og gennemsigtige	12
<b>Anbefaling 4</b> Aldersgrænser skal bygge på viden og følges af nye tilbud	14
<b>Anbefaling 5</b> Håndhævelse skal være overkommelig og enkel	16
<b>Anbefaling 6</b> Aldersverificering kan ikke stå alene	18
<b>Juridiske rammer</b>	<b>20</b>
<b>Om Dataetisk Råd</b>	<b>21</b>



# Forord

Internettet blev født frit og grænseløst. I dag er det et sted, hvor børn og unge dagligt møder både fællesskaber, viden – og indhold, de aldrig var tiltænkt. Grænsen mellem børneliv og voksenliv er blevet udvisket, og platforme har stærke økonomiske interesser i at fastholde selv de yngste brugeres opmærksomhed.

Derfor er spørgsmålet om digital aldersverificering blevet en af tidens mest presserende debatter. Overalt i verden sker der nu en bevægelse. EU arbejder på fælles løsninger, og i Frankrig, Storbritannien og Australien har de allerede taget de første skridt. Danmark er en del af denne bølge – og de beslutninger, vi træffer i de kommende år, vil være med til at forme fremtidens internet i årtier frem.

Intentionen er god: at beskytte børn mod skadeligt indhold. Men vejen dertil er fuld af dataetiske dilemmaer. Hvordan beskytter vi uden at ekskludere? Hvordan kontrollerer vi alder uden at ofre privatlivet? Og hvordan sikrer vi, at nye regler ikke gør uligheden større?

Denne rapport tager fat netop dér. Dataetisk Råd præsenterer seks anbefalinger til, hvordan aldersverificering kan indføres på en måde, der styrker børns digitale beskyttelse – uden at undergrave frihed, privatliv og tillid. Hver anbefaling foldes ud med de dataetiske dilemmaer, vi som samfund må forholde os til.

Vi står midt i en historisk mulighed for at skabe en ny digital samfundskontrakt. Spørgsmålet er ikke kun, om vi kan beskytte børn – men hvordan vi gør det på en måde, der gavner alle generationer.

På vegne af Dataetisk Råd håber jeg, at denne udgivelse kan blive et pejlemærke i den politiske, teknologiske og offentlige samtale, som allerede er i fuld gang.



**Johan Busse**

Formand for Dataetisk Råd

# Dataetisk Råds anbefalinger

Aldersverificering rejser både tekniske og grundlæggende dataetiske spørgsmål.

Dataetisk Råd har allerede bidraget til det tekniske spor gennem anbefalinger til arbejdet med den digitale identitetstegnebog, som på sigt kan blive en central løsning for sikker og privatlivsbeskyttende aldersverificering.

Denne udgivelse arbejder i det andet spor: de samfundsmæssige og dataetiske rammer. Vi peger på seks overordnede anbefalinger, der skal sikre, at aldersverificering bliver et middel til reel beskyttelse – uden at skabe unødige indgreb, falsk tryghed eller social ulighed.

Anbefalingerne er især målrettet beslutningstagere, der snart skal træffe beslutninger om, hvordan aldersverificering skal bruges i praksis. Beslutningerne er komplekse og vil få vidtrækkende konsekvenser for alle borgere uanset alder. Derfor har rådet med de seks anbefalinger identificeret de steder, hvor der er knaster – og hvor det er særligt vigtigt at have en grundig og nuanceret politisk debat.

- **Anbefaling 1** Sammenhæng mellem mål og midler
- **Anbefaling 2** Privatlivets fred skal sikres
- **Anbefaling 3** Grænser og afgørelser om indhold skal være demokratiske og gennemsigtige
- **Anbefaling 4** Aldersgrænser skal bygge på viden og følges af nye tilbud
- **Anbefaling 5** Håndhævelse skal være overkommelig og enkel
- **Anbefaling 6** Aldersverificering kan ikke stå alene

# Anbefaling 1

## Sammenhæng mellem mål og midler

*Aldersverificering skal gøre gavn – ikke skade. Det er et dataetisk ansvar at sikre, at midlerne står i rimeligt forhold til målet.*

Aldersverificering skal gøre gavn og ikke skade. Det er et dataetisk ansvar at sikre, at midlerne står i rimeligt forhold til målet. Nye regler og tekniske løsninger kan være velmenende, men de rejser altid et grundlæggende spørgsmål – forbedrer de menneskers liv, eller skaber de nye problemer?

Proportionalitet er afgørende. Indgreb må ikke svække frihed, værdighed og selvbestemmelse, men skal styrke børns mulighed for at færdes trygt og meningsfuldt online. Hvis proportionaliteten glipper, risikerer vi at fratage børn adgang til viden og fællesskaber, skabe falsk tryghed eller undergrave tilliden til både teknologien og samfundets evne til at beskytte. Resultatet bliver uretfærdige barrierer, der rammer børn og unge hårdest.



**beskyttelse**



**deltagelse**





Et særligt hensyn er ansvarsplacering. Aldersverificering skal ramme rigtigt i forhold til, hvilke aktører der påvirkes og holdes ansvarlige. Ansvar et skal placeres hos de rette – først og fremmest platformene – og ikke skubbes over på børnene. At kriminalisere børn for at omgå aldersgrænser vil være uforholdsmæssigt og bryde med vores retlige tradition.

Et andet hensyn er lighed. Hvis aldersverificering kræver bestemte teknologier eller identifikationsmidler, risikerer nogle børn at blive udelukket. Retfærdighed betyder, at løsninger skal fungere for alle, også for børn med handicap, fra familier uden digitale ressourcer eller med minoritetsbaggrund. Ellers mister løsningen sin legitimitet og skaber ny ulighed.

Fra et dataetisk perspektiv bør vi derfor stille de grundlæggende spørgsmål, før nye systemer indføres: Hvad er formålet? Hvem skal det gavne? Hvordan kan vi vide, at løsningen virker? Kun hvis svarene er klare, og kun hvis midlerne står i rimeligt forhold til målet, bør en løsning implementeres.

## **I praksis betyder det**

Løsninger skal designes med dataminimering som bærende princip, proportionalitet som målestok, lighed og inklusion som grundvilkår, og gennemsigtighed som garanti for tillid. Aldersverificering må kun indføres, hvor der er et klart formål, lægger ansvaret over på de rette og hvor den valgte model er den mindst indgribende, der kan opnå formålet. Kun sådan kan teknologien blive et middel til reel tryghed – ikke en barriere, der undergraver frihed og fællesskab.

## Anbefaling 2

### Privatlivets fred skal sikres

*Beskyttelse må ikke blive en undskyldning for at indsamle flere data om børn og voksne.*

Privatliv er en forudsætning for et frit og trygt digitalt liv. Uden respekt for privatlivet kan børn og voksne ikke bevæge sig online uden frygt for overvågning, sporing eller misbrug. Privatliv er ikke kun et individuelt gode, men et grundlag for både værdighed, ytringsfrihed og et demokratisk samfund.

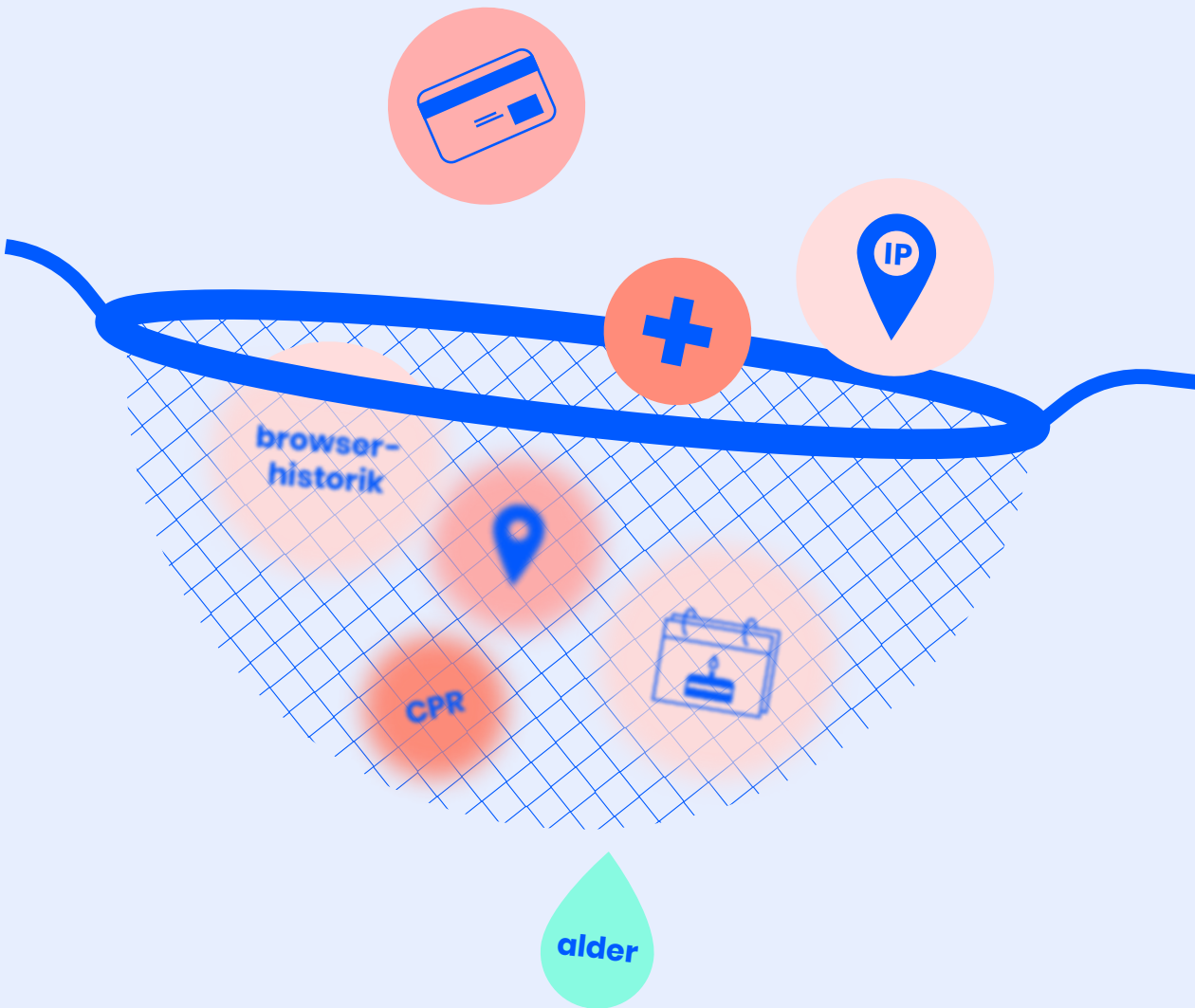
Aldersverificering rejser et særligt dilemma. Når borgere bliver bedt om at dokumentere deres alder, kan der opstå nye dataspor, som i værste fald kan kobles til adfærd og præferencer. Dermed risikerer en løsning, der skal beskytte børn, i stedet at skabe nye muligheder for markedsføring, overvågning og kontrol. Det ville underminere både formålet med aldersverificering og borgernes tillid til samfundet.

De dataetiske principper tilsiger, at privatliv skal indbygges i designet – ikke tilføjes bagefter. Det betyder, at man kun skal dele det, der er nødvendigt – eksempelvis at man er over eller under en bestemt aldersgrænse, uden samtidig at afsløre navn, fødselsdato eller andre oplysninger. Det betyder også, at ingen – hverken stat, platforme eller teknologileverandører – må kunne spore, hvor og hvornår en borger har brugt sin aldersverificering, eller kæde aktiviteter sammen.

Et andet væsentligt dataetisk hensyn er sikkerhed. Borgerne skal kunne stole på, at deres data ikke kan hackes, misbruges eller ændres – og hvis det alligevel sker, skal det være klart, hvem der har ansvaret.

### I praksis betyder det

Aldersverificering skal bygge på privacy-by-design: kun de nødvendige oplysninger må deles, og de må ikke lagres eller videresendes uden samtykke. Løsningerne skal forhindre sporing og overvågning og gøre det muligt at bekræfte alder uden at afsløre andre oplysninger. Der skal indarbejdes robuste sikkerhedsforanstaltninger mod hacking og misbrug, og ansvaret for datasikkerhed skal være tydeligt placeret. Kun på den måde kan vi beskytte børn – uden at alle borgere mister retten til privatliv.



## Anbefaling 3

# Grænser og afgørelser om indhold skal være demokratiske og gennemsigtige

*Det svære ved aldersverificering er ikke kun teknologien, men spørgsmålet om, hvad vi vil beskytte børn imod.*

Skadeligt indhold er ikke en fast størrelse, men afhænger af kultur og samfundets værdier. Det, der i ét land anses for at være farligt for børn, kan i et andet land være helt almindeligt. Når børns adgang til digitalt indhold begrænses, får det derfor konsekvenser for hele befolkningen – ikke kun for børn.

Hvis afgørelserne overlades til algoritmer eller lukkede processer, risikerer vi, at nuancer går tabt, og at hele grupper eller emner bliver fjernet. Platforme kan af frygt for sanktioner vælge den sikre vej og blokere mere, end loven kræver – eller i yderste konsekvens helt lukke et land ude. Dermed bliver beskyttelse til censur eller eksklusion.

Dataetisk set er det afgørende, at grænser for indhold trækkes på en måde, der respekterer frihed, værdighed og retfærdighed. Det kræver åbne og demokratiske processer, hvor børn, unge, forældre og andre stemmer inddrages. Samtidig skal det være tydeligt, hvem der træffer afgørelser, og på hvilket grundlag.



## I praksis betyder det

Når børns adgang til indhold begrænses, skal det være tydeligt og forståeligt for både børn og voksne, hvorfor det sker. Systemerne skal kunne forklare afgørelser på en enkel måde, så man ikke oplever skjult censur eller vilkårlige grænser. Og der skal være åbne processer, hvor børn, unge og forældre inddrages i, hvordan grænserne sættes. Kun gennem gennemsigtighed og inddragelse kan reguleringen opleves som retfærdig og skabe den nødvendige tillid.

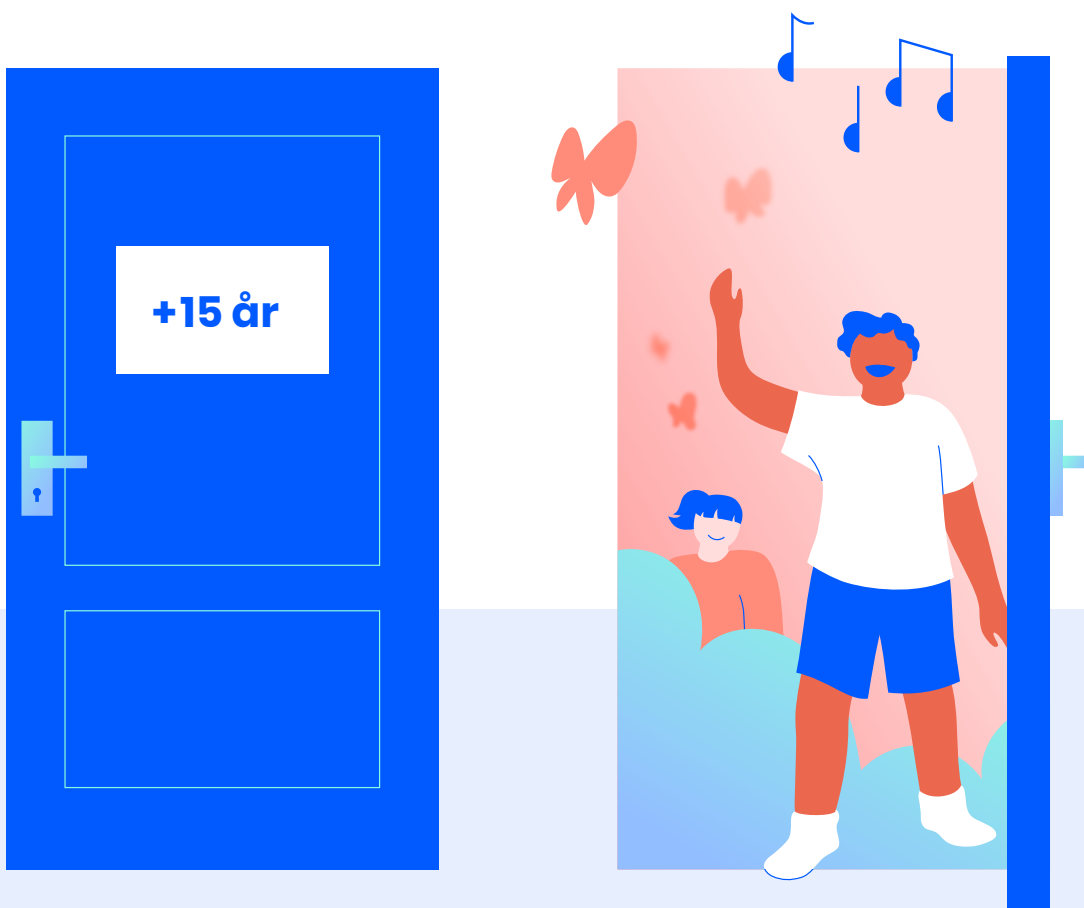


## Anbefaling 4

### Aldersgrænser skal bygge på viden og følges af nye tilbud

*Børn har også ret til et digitalt liv – men det skal være på andre og tryggere præmisser end dem vi kender nu.*

Aldersgrænser er en velkendt del af hverdagen. Vi accepterer at man skal være 16 år for at købe alkohol eller 18 år for at stemme. Når grænserne flyttes til det digitale, bliver billedet langt mere komplekst. Det handler ikke kun om at holde børn væk, men også om at skabe digitale muligheder, de kan bruge på en tryk og meningsfuld måde.



Her ligger dilemmaet. Hvis sociale medier eksempelvis først bliver tilladt fra 15 år, betyder det ikke at børn under 15 år ikke har brug for digitale fællesskaber. Mange søger netop online for at finde støtte, leg og identitet. Problemet er, at de platforme de møder i dag er bygget på kommercielle præmisser, hvor data og opmærksomhed bliver til handelsvarer. Det gør børn sårbare over for manipulation, reklamer og skadeligt indhold.

Derfor skal aldersgrænser bygge på solid viden om børns udvikling og behov. Men grænserne skal samtidig følges af nye og trygge alternativer. Når børn lukkes ude fra de store platforme, skal de i stedet møde digitale rum, der er designet på børns vilkår. Det betyder reklamefri tjenester, ikke-manipulerende design og fællesskaber med klare rammer for sikkerhed og læring. Uden sådanne alternativer risikerer vi, at børn søger omveje ind på de platforme vi ønskede at beskytte dem imod.

Det dataetiske ansvar er dobbelt. Vi skal sætte grænser hvor det giver mening, men vi skal også sikre at børn samtidig har reelle muligheder for digital deltagelse. Et digitalt liv er ikke en luksus, men en naturlig del af opvæksten. Spørgsmålet er ikke om børn skal være online, men hvordan vi skaber digitale rum, der styrker deres trivsel og frihed i stedet for at undergrave den.

## **I praksis betyder det**

Aldersverificering skal følges af andre trygge digitale alternativer. Hvis børn udelukkes fra bestemte platforme, skal de samtidig have adgang til trygge og meningsfulde alternativer. Det kræver investering i digitale fællesskaber på børns præmisser: reklamefri tjenester, ikke-manipulerende design og indhold, der styrker læring, trivsel og fællesskab.

## Anbefaling 5

### Håndhævelse skal være overkommelig og enkel

*Håndhævelse må ikke skabe ulighed eller blive en barriere – den skal være enkel, retfærdig og gennemsigtig.*

At sætte aldersgrænser er én ting, at håndhæve dem er noget helt andet. Hvem skal sikre, at reglerne bliver overholdt. Skal det være staten, EU, de enkelte platforme eller helt nye instanser? Hvert valg har konsekvenser. Hvis staten tager styringen, kan det skabe klarhed, men også bekymring for overvågning. Hvis platformene selv håndhæver, kan gennemsigtigheden gå tabt. Og hvis ansvaret deles, kan vi ende med gråzoner, hvor ingen reelt kan stilles til ansvar.

Et centralt dataetisk hensyn er retfærdighed. Hvis kravene bliver for tekniske eller økonomisk tunge, kan kun de største og mest ressourcestærke aktører følge med. Det skaber ulighed og presser de mindre aktører ud. Samtidig kan komplekse procedurer få borgere til at finde smutveje, og så falder hele beskyttelsen til jorden.

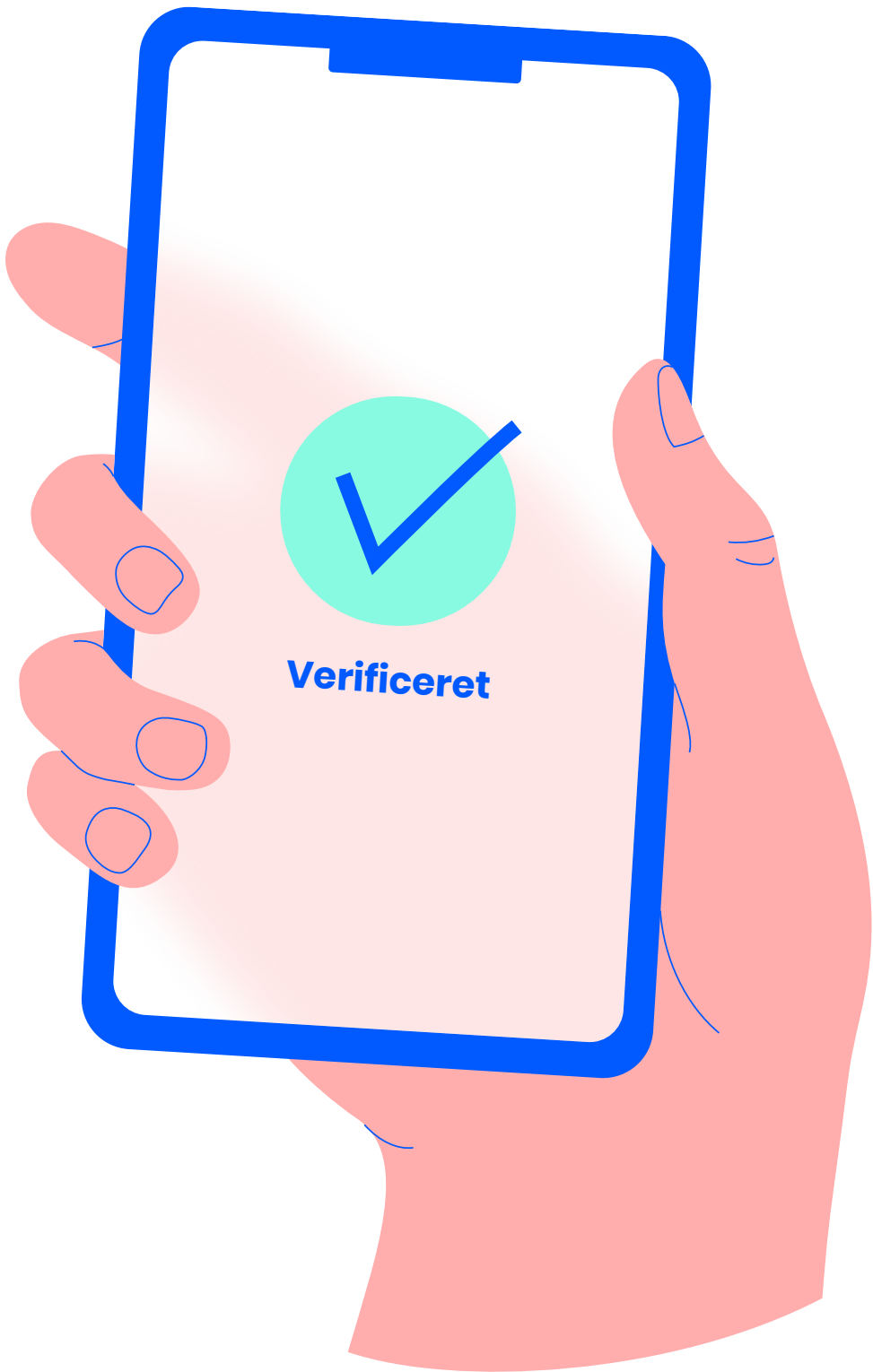
Håndhævelsen skal være enkel, gennemsigtig og realistisk. Børn og voksne skal kunne verificere sig uden besvær, og reglerne skal kunne efterleves af både store og små udbydere. Kun sådan kan vi sikre, at reglerne virker i praksis og opleves som retfærdige og legitime.

Her spiller også et hensyn til fremtidssikring. Hvis løsningerne bliver for stive og ufleksible, vil de hurtigt blive forældede. Aldersverificering skal kunne tilpasses nye teknologier, platforme og børnekulturer. Kun fleksible systemer kan skabe varig beskyttelse uden at blive en barriere.

#### I praksis betyder det

Håndhævelsen skal indrettes så den er enkel og tilgængelig for borgere og realistisk for både store og små udbydere. Systemerne skal samtidig være fleksible og kunne tilpasses fremtidige behov. Det skaber legitime regler, der både virker i praksis og bevarer tillid.





## Anbefaling 6

### Aldersverificering kan ikke stå alene

*Aldersverificering kan skabe rammer – men den reelle beskyttelse kræver en bredere indsats.*

Tekniske løsninger kan være nødvendige for at sætte grænser, men de kan ikke i sig selv sikre børn et godt digitalt liv. Hvis vi overlader ansvaret til teknologien alene, risikerer vi at skabe falsk tryghed. Systemer kan altid omgås, og uden den nødvendige støtte vil børn og unge stå alene med de udfordringer, som teknologien aldrig kan løse.

I dag har forældre længe haft hovedansvaret for børns digitale liv – men ofte uden de redskaber og den viden, der skal til. Samtidig mangler mange børn og unge systematisk digital dannelse og teknologiforståelse, der kan ruste dem til at træffe egne

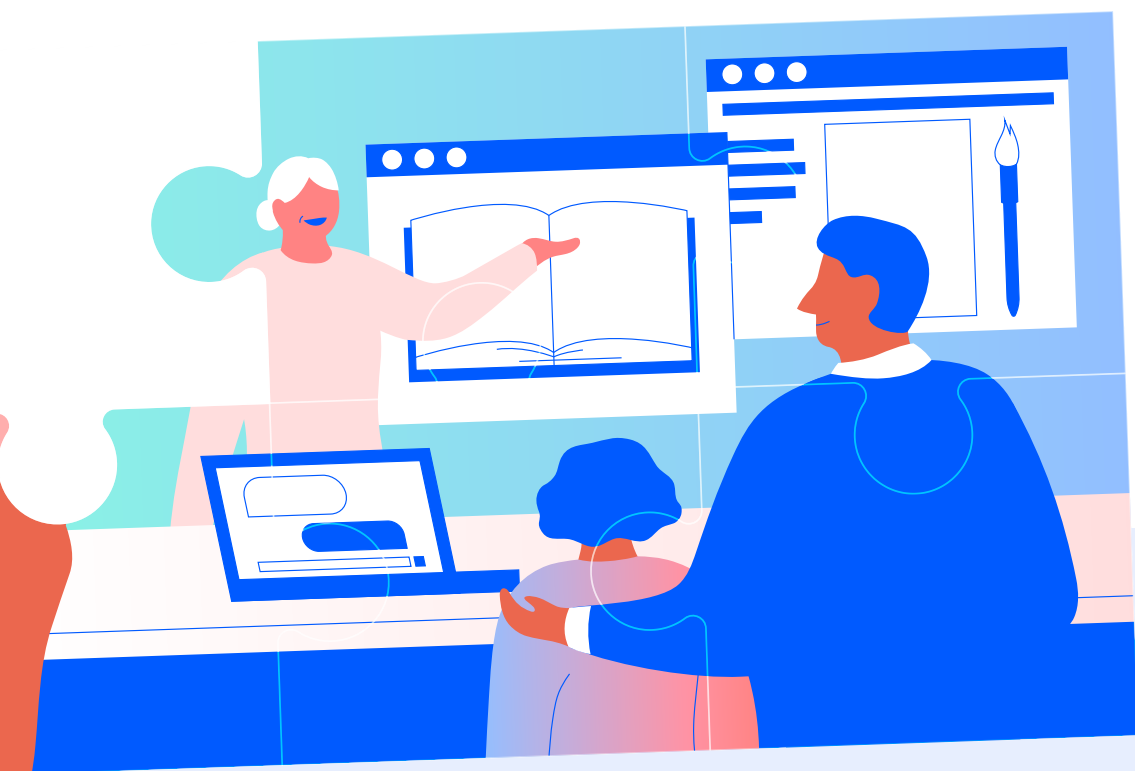


valg online. Hvis vi nøjes med tekniske kontrolsystemer, uden at give forældre, børn og fællesskaber de rette ressourcer, skaber vi ulighed og efterlader de mest sårbare uden reel beskyttelse.

Fra et dataetisk perspektiv er det afgørende at kombinere teknologi med en bredere indsats, der styrker selvbestemmelse, frihed og værdighed. Aldersverificering kan sætte rammerne – men det er dialog, dannelse og fællesskab, der udfylder dem og skaber tryghed i praksis.

## I praksis betyder det

Aldersverificering skal altid følges af indsatser, der styrker digital dannelse og teknologiforståelse, så børn og unge kan navigere sikkert og selvstændigt i deres digitale liv. Forældre skal have støtte til at være aktive og trygge medspillere, og skoler og fritidsliv skal bidrage til fællesskaber, der giver plads til læring, beskyttelse og deltagelse. Kun når tekniske løsninger kombineres med menneskelig støtte og et bredt samfundsansvar, kan vi skabe et digitalt miljø, der faktisk beskytter.



## Juridiske rammer

Der er endnu ikke ét samlet krav i EU eller Danmark om, at alle platforme skal kontrollere brugernes alder, men tendensen er tydelig. Et voksende net af regler presser digitale tjenester til at tage ansvar for, hvem der bruger deres platform – og hvor gamle de er.

Et af de vigtigste skridt er EU's **Digital Services Act** (DSA). Loven forpligter især de største digitale platforme til at vurdere og mindske risici for børn. Der står ikke direkte, at alderskontrol er obligatorisk – men i artikel 35 nævnes det som en passende foranstaltning, og artikel 28 slår fast, at platforme skal tage særligt hensyn til mindreårige brugere. I praksis betyder det: Man kan ikke beskytte børn, hvis man ikke ved, hvem der er børn. Da DSA er en totalharmoniserende forordning, kan Danmark ikke gå egne veje – de samme regler gælder i hele EU.

Aldersverificering er også relevant i lyset af **GDPR**. I Danmark må børn under 15 år ikke selv give samtykke til databehandling – det kræver forældrenes accept. Derfor skal platforme kunne afgøre, om en bruger er over eller under aldersgrænsen. Det stiller reelle krav til tekniske løsninger, ikke mindst når mange børn færdes anonymt online.

**AVMS-direktivet** (Audiovisual Media Services Directive) tilføjer endnu et lag. Det stiller krav til videodelingstjenester – som YouTube og TikTok – om at beskytte børn mod skadeligt indhold. Uden viden om brugernes alder bliver den beskyttelse svær at håndhæve.

Samtidig er EU i gang med at bygge de teknologiske fundamentet til fremtidens aldersverificering. Med **eIDAS2-forordningen**, får borgerne adgang til en fælles digital identitet i hele EU. Den inkluderer muligheden for at dokumentere sin alder. Platforme bliver forpligtet til at acceptere disse beviser, hvilket baner vejen for privatlivsbeskyttende aldersverificering på tværs af landegrænser.

Og der er mere på vej. EU-Kommissionen arbejder på **Digital Fairness Act**, et nyt lovforslag, der ventes i 2026. Loven skal tage fat på udfordringer som skjult reklame, afhængighedsskabende design og manipulerende brugergrænseflader. Men alt tyder på, at øget beskyttelse af mindreårige digitalt bliver en central del af pakken.

Samlet set peger udviklingen én vej. Fremtidens digitale tjenester skal tage aktivt ansvar for, hvem der bruger dem – og om de er gamle nok til det. Det betyder, at digital aldersverificering ikke blot bliver et teknisk spørgsmål, men en nødvendighed for at leve op til nye juridiske og etiske standarder.

# Om Dataetisk Råd

Dataetisk Råd blev etableret i 2019 og består af 16 rådsmedlemmer inklusiv en formand.

Formålet med Dataetisk Råd er at skabe et forum, hvor etiske spørgsmål om forholdet mellem medlem på den ene side fordelene ved anvendelse af ny teknologi og på den anden side hensynet til borgernes grundlæggende rettigheder og samfundsmæssige værdier, kan drøftes, og hvor en varig indsats for understøttelse af en ansvarlig anvendelse af data kan forankres.

Samfundets behov for at anvende data og at udnytte de teknologiske muligheder skal tilgodeses og respekteres. Dataetisk Råd kan bidrage med, at brugen af data sker dataetisk forsvarligt og dermed bidrage til den positive udvikling i anvendelse af data og teknologier.

Dataetisk Råd beskæftiger sig med at **skabe dataetisk debat og offentlig opmærksomhed.**

Rådet blev etableret for at opretholde et højt niveau af tillid til digitale offentlige tjenester og brugen af persondata i det offentlige. Gennem anbefalinger, redegørelser, udtalelser og debatskabende aktiviteter imødekommer Dataetisk Råd behovet for løbende debat og offentlig opmærksomhed om dataetiske dilemmaer ved nye teknologier og teknologiske muligheder.

Dataetisk Råd understøtter løbende **en ansvarlig og bæredygtig dataanvendelse i erhvervslivet og i den offentlige sektor.**

Rådet arbejder for, at en ansvarlig tilgang til dataanvendelse kan blive et konkurrenceparameter både nationalt og internationalt, og yder vejledning til Folketinget, regeringen og myndigheder i forbindelse med gennemførelse af relevante initiativer. Ligeledes rådgiver rådet også andre interessenter i samfundet omkring dataetik og dataetiske overvejelser.

Dataetisk Råd understøttes af et sekretariat i Nationalt Center for Etik. For mere information, kontakt gerne Dataetisk Råd på: [dataetiskraad@dketik.dk](mailto:dataetiskraad@dketik.dk)